პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

№ 219 (3196) 12 1966 წ. ნოემბერი, შაბათი. ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и республиканского Совета профсоюзов

გამოდის 23-ე წელი

პარტიისა და მთავრობის დადგენილება — მოქმედებაში!

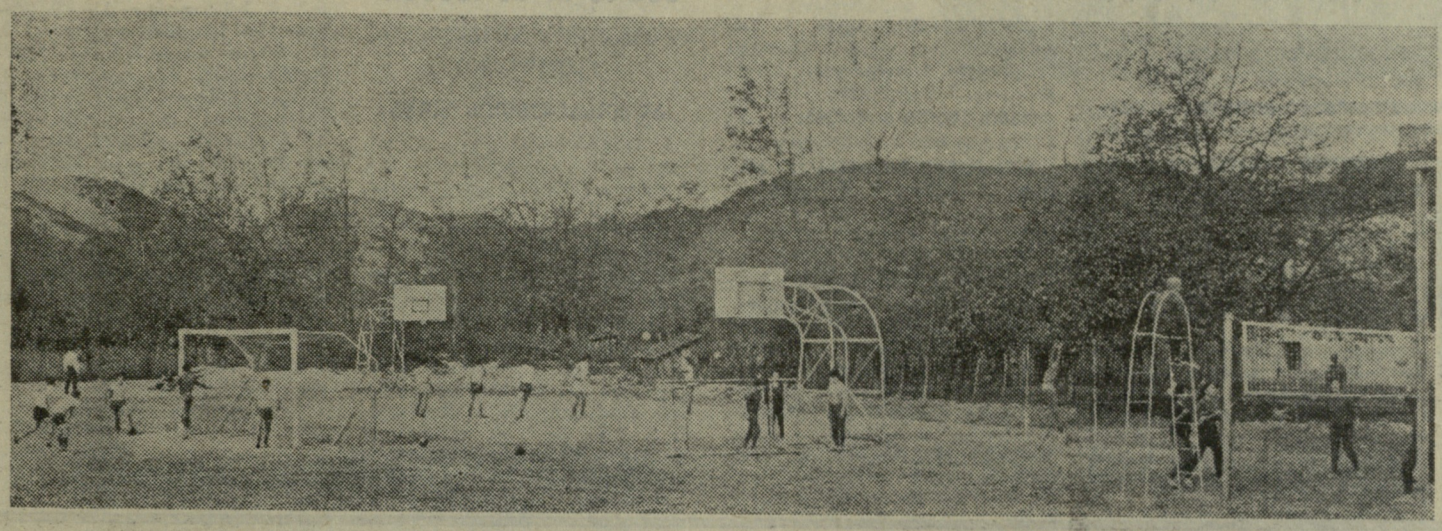

სერგიეთელთა სასახელო საქმენი

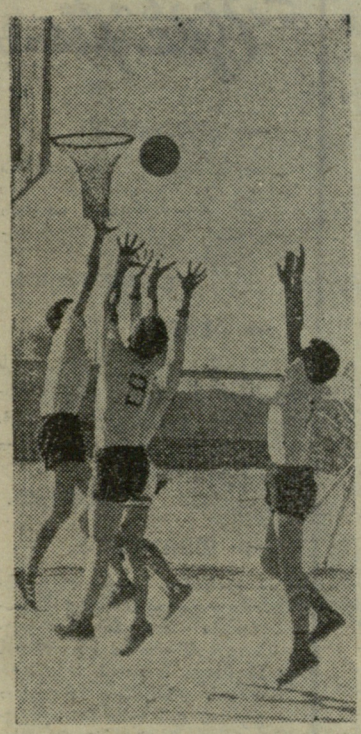

სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს ამასწინანდელმა დადგენილებამ „ფიზკულტურისა და სპორტის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“ ფართო გამოძახილი ჰპოვა საქართველოს რაიონულ ცენტრებში, სოფლებსა თუ ქალაქებში. რესპუბლიკის სამრეწველო, სასოფლო თუ სასკოლო ორგანიზაციებში გაჩაღებულია მუშაობა ამ დიდმნიშვნელოვანი გადაწყვეტილების ცხოვრებაში გატარებისთვის.

დღეს მხოლოდ გეგეჭკორის რაიონის სოფელ სერგიეთის საშუალო სკოლის (დირექტორი შ. სიგუა) საქმიანობაზე გიამბობთ. ამ ბოლო წლებში სკოლის დირექცია, პარტიული, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციები დიდ ყურადღებას აქცევდნენ ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარებას, კლასგარეშე ფიზკულტურულ მუშაობას. ახალმა დადგენილებამ სკოლის მესვეურთა საქმიანობას კიდევ მატი მონდომება შემატა.

და აი, სულ მოკლე ხანში სკოლამ შეიძინა სპორტული ინვენტარი: ორძელი, ღერძი, ხარიხა, ტიპიური რკინის დანადგარი კალათბურთისთვის და სხვ. მაგრამ მთავარი მაინც სპორტული მოედნის კეთილმოწყობა იყო. სკოლის ხელმძღვანელებმა, პედაგოგიურმა კოლექტივმა, მოსწავლეთა მშობლებმა, ადგილობრივმა საზოგადოებრიობამ თავი მოიყარეს და ერთად განიხილეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილება. შემდგომ კი კრების მონაწილეებმა გადაწყვიტეს ასევე ერთად ეზრუნათ სასკოლო სპორტული ბაზის შექმნისთვის. მონდომებამ თავისი გაიტანა და მალე სიტყვა საქმედ იქცა: მოეწყო ფრენბურთის, კალათბურთისა და საჭიდაო მოედნები, ფეხბურთის მინდორი, დაიდგა საცოცი ბაგირი, ღერძი, ორძელი, გაკეთდა სახტომი სექტორები და სარბენი ბილიკი. ყოველივე ამას, ცხადია, დიდი შრომა დასჭირდა.

ცოტაც და... სასკოლო სპორტული ბაზა მწყობრში ჩადგა, მოეწყო მისი საზეიმო გახსნაც... ახლა დღე არ გავა, რომ მოედნებზე სავარჯიშოდ გამოსული ნორჩი სპორტსმენები არ ნახოთ. აქ ხშირად ტარდება შიდასასკოლო შეჯიბრებები, ეასპარეზებიან სხვა სკოლების მოსწავლეებსაც...

ერთი სიტყვით, სერგიეთის სკოლაში სპორტული ცხოვრება ჩქეფს.

ჯ. ბზიკაძე.
(ჩვენი კორ.).

გეგეჭკორის რაიონი.

• • •

სურათებზე: ზემოთ — სერგიეთის სასკოლო სპორტული ბაზის

საერთო ხედი; მარცხნივ — ნორჩი კალათბურთელები და მძლეოსნები ვარჯიშის დროს; მარჯვნივ — ნორჩი მოჭიდავენი და ფეხბურთელები ასპარეზობისას.

ფოტო გ. ჯაველისა.

აღმავლობის გზით

ჯერ კიდევ ამ რამდენიმე წლის წინათ სოფელ კოხნარის სკოლა-ინტერნატს არც სპორტული მოედნები გააჩნდა და არც ინვენტარი. ამიტომ, ცხადია, არც ფიზკულტურული საქმიანობა იდგა სათანადო დონეზე. ფიზდარბაზის გაკვეთილები კეთილმოუწყობელ დარბაზში ან საკლასო ოთახებში ტარდებოდა, შეჯიბრებებს კი კარგა შორს, ერთ ტრიალ მინდორზე მართავდნენ.

ხანი გავიდა, სკოლა-ინტერნატის დირექციის (დირექტორი ი. ცხოიძე), პარტიული და კომკავშირული ორგანიზაციების თაოსნობითა და ფიზაღზრდის მასწავლებელ გ. მეფარიშვილის მონდომებით ბევრი რამ გაკეთდა. პირველ ყოვლისა, ინვენტარი და სპორტული ფორმები შეიძინეს, სპორტდარბაზს მიხედეს. გამოინახა ადგილი ფიზკულტურული მოედნებისთვის, გაკეთეს სახტომი ორმო, სარბენი ბილიკი... ახლა სისტემატურად ტარდება ნორჩ ფრენბურთელთა, ფეხბურთელთა, მაგიდის ჩოგბურთელთა, კალათბურთელთა, მძლეოსანთა შეჯიბრებები. ნაყოფიერად მუშაობენ ჭაღრაკისა და შაშის სექციებიც.

დ. გურგენიძე.

ჩოხატაურის რაიონი.

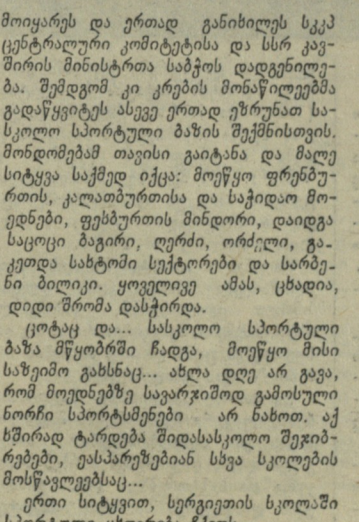

გაიმარჯვეს უნგრელებმა

საბჭოთა გულშემატკივრების იმედი, რომ მელბურნში, თანამედროვე ხუთჭიდელთა მსოფლიო ჩემპიონატში, ჩვენი სპორტსმენები დაიბრუნებდნენ დაკარგულ დიდებას, არ გამართლდა. თუმცა ხუთჭიდელთა ასპარეზობის მეოთხე დღემ მათ იმედის სხივი ჩაუსახა: გუნდურ ჩათვლაში ტოლი არ ჰყავდათ საბჭოთა მოცურავეებს, რომლებმაც 3111 ქულა დააგროვეს. პირად ჩათვლაში 300-მეტრიანი დისტანცია ყველაზე სწრაფად გაცურა ამერიკელმა ვოტსმა, რომელმაც თანამედროვე ხუთჭიდში მსოფლიო ჩემპიონატების რეკორდი დაამყარა — 3.39,5. წინანდელი მსოფლიო მიღწევა (1960 წელი, უნგრელი ა. ბალცო) გაუმჯობესებულია 5,5 წამით.

ოთხ სახეობაში შეჯიბრების შემდეგ პირად ჩათვლაში დაწინაურდა ბალცო — 4133 ქულა. II ადგილზე 4029 ქულით იყო საბჭოთა ხუთჭიდელი ვ. მინეევი, III — ოლიმპიური ჩემპიონი, უნგრელი ფ. ტეირიროკი (3992 ქულა). გუნდურ ჩათვლაშიც უნგრელი ხუთჭიდელები ლიდერობდნენ — 12148 ქულა. II ადგილზე იყვნენ საბჭოთა სპორტსმენები (11411), ხოლო III — გდრ-ის წარმომადგენლები — 10296.

ასპარეზობის ბოლო სახეობას — მძლეოსნურ კროსს ძალთა განაწილებაში ცვლილებები არ შეუტანია: პირად ჩათვლაში მსოფლიო ჩემპიონობა მესამედ მოიპოვა ბალცომ, რომელმაც 5217 ქულა მოაგროვა. გუნდურ ჩათვლაშიც ყველას უნგრელებმა აჯობეს — 15052 ქულა.

საბჭოთა სუთჭიდელი მინეევი II ადგილზეა (4936). 14255 ქულით II ადგილზეა საბჭოთა გუნდიც. ს. შაპარნისი VIII ადგილზე გავიდა, ვ. ლედნევი — XI.

უნდა აღინიშნოს გდრ-ის სპორტსმენთა დიდი წარმატება. მათ გუნდურ ჩათვლაში III ადგილი დაიკავეს (13715 ქულა).

სპორტული ცხოვრება

ეროვნული საბჭოთა სპორტული ოჯახები შეხვდებიან ამერიკელებს

„...კეთილშობილური ნაგიჯი“

◆ **ჰავანა**, 11 ნოემბერი. მსოფლიოს XVII საჭადრაკო ოლიმპიადის მთავარი ფინალური ტურნირის VI ტურში დაძაბული ბრძოლა გაიშალა სსრ კავშირ-ესპანეთის მატჩის ყველა დაფაზე. საკმარისია ითქვას, რომ შესვენებამდე მხოლოდ ერთი პარტია დამთავრდა: ტალმა მოუგო კალვოს. პეტროსიან—პომარისა და კორჩნოი—ფრანკოს პარტიები გადაიდო. საბჭოთა დიდოსტატებს თითო ზედმეტი პაიკი აქვთ, მაგრამ საბრძოლო რესურსების სიმცირე მეტოქეებს ყაიმის შანსებს აძლევს. სპასკი—მედინას პარტია შეწყვეტილია ეტლების თანაბარ დაბოლოებაში. ამ ტურის დანარჩენი მატჩები შეწყვეტილია ასეთი ანგარიშით: აშშ — უნგრეთი 1,5:1,5 (I პარტია გადადებულია), რუმინეთი — არგენტინა 1,5:1,5 (1), იუგოსლავია — ბულგარეთი 2:1 (1), დანია — ისლანდია 1:1 (2), კუბა — გდრ 0,5:1,5 (2), ჩეხოსლოვაკია — ნორვეგია 1,5:0,5 (2). გადადებული პარტიების დამთავრების შემდეგ V ტურის საბოლოო შედეგები ასეთია: ესპანეთი — დანია 1,5:2,5, არგენტინა — იუგოსლავია 2:2, ისლანდია — კუბა 2,5:1,5, გდრ — აშშ 1:3. როგორც ცნობილია, II ტურში საბჭოთა მოჭადრაკეებს მოგება ჩაეთვალათ ამერიკელთა გამოუცხადებლობის გამო. საბჭოთა გუნდი დათანხმდა მოეწყოს ეს მატჩი უახლოეს თავისუფალ დღეს. ეს გადაწყვეტილება პრეს-კონფერენციაზე გამოცხადდა, რომელსაც 52-ე გუნდის კაპიტნები ესწრებოდნენ. მათ ეს საქციელი ერთხმად აღიარეს საბჭოთა მოჭადრაკეების კეთილშობილურ ნაბიჯად.

უმრავლეს სახეობაში

დღინის როსტოვი (ჩვენი კორ.). აქ საინტერესო ბრძოლით აღინიშნა ადგილობრივი და თბილისის ველოსიპედისტთა საქალაქთაშორისო ამხანაგური მატჩი საგზაკეცილო რბოლაში. სტუმრებმა პროგრამის უმრავლეს სახეობაში გაიმარჯვეს და შეხვედრაც წარმატებით დაამთავრეს.

თბილისელთაგან I ადგილზე გავიდნენ: მ. ბულბულოვი (ვაბუკთა დაყოფილი სტარტი 20 კმ), ა. დოლგოპოლოვა (ქალთა დაყოფილი სტარტი 15 კმ), ი. კრასავცევი (ვაჟთა დაყოფილი სტარტი 25 კმ) და ა. ჩერნოუსოვი (ვაჟთა საერთო სტარტი 50 კმ). აღსანიშნავია, რომ თბილისელმა ვაჟებმა დაყოფილი და საერთო სტარტით შეჯიბრებაში პირველი 5 ადგილი დაისაკუთრეს.

მასპინძლების გამარჯვებით აღინიშნა შეჯიბრება საერთო სტარტით ჰაბუკთა (გ. პოლუიანი) და ქალთა (ე. შკურო) შორის.

მორიგი მატჩი — ჩემპიონთან

ტუნისი, 10 ნოემბერი. აქ სტუმრად მყოფმა თბილისის „ბურევესტნიკის“ ქალთაბურთელ ვაჟთა გუნდმა დაამარცხა ტუნისის ლედაჭალების ნაკრები — 98:44 (40:21). საბჭოთა ქალთაბურთელები მორიგ მატჩს ჩაატარებენ ქვეყნის ჩემპიონთან — ჭალაქ რადესის გუნდთან.

მიკროსკოპის ქვეშ

IV საკავშირო სპარტაკიადა ზონებში...

დამთავრდა საქართველოს სპარტაკიადის ზონალური ტურნირები. ფინალში, რომელიც 1967 წელს გაიმართება, მოსაწვლეობის უფლება მოიპოვეს ზონებში I ადგილებზე გასულმა გუნდებმა.

მოგვყავს ზონალურ სპარტაკიადებში პირველ სამ ადგილზე გასულ რაიონების სია.

ალპური ზონა

კალათბურთი: ვაჟები. 1. გორი, 2. კასპი, 3. თელავი; ქალები. 1. ხაშური, 2. გორი, 3. მცხეთა.

თავისუფალი ჭიდაობა: 1. გორი, 2. ლაგოდეხი, 3. თელავი.

კლასიკური ჭიდაობა: 1. ხაშური, 2. საგარეჯო, 3. წითელწყარო.

ძართული ჭიდაობა: 1. გარდაბანი, 2. ახმეტა, 3. დუშეთი.

საგზაო-კეცილო ველოსიპედი: 1. მცხეთა, 2. თელავი, 3. ხაშური.

ფრენბურთი: ვაჟები. 1. ბორჯომი, 2. ლაგოდეხი, 3. თელავი; ქალები. 1. ხაშური, 2. გარდაბანი, 3. ახალციხე.

ტანვარჯიში: 1. ხაშური, 2. თელავი, 3. ახალციხე.

მძლეოსნობა: 1. გურჯაანი, 2. გარდაბანი, 3. მცხეთა.

ძალოსნობა: 1. თელავი, 2. ხაშური, 3. წითელწყარო.

ბაკურიანის ზონა

კალათბურთი: ვაჟები. 1. სამტრედია, 2. წულუკიძე, 3. წყალტუბო; ქალები. 1. სამტრედია, 2. ორჯონიკიძე, 3. წყალტუბო.

თავისუფალი ჭიდაობა: 1. ონი, 2. ზესტაფონი, 3. სამტრედია.

კლასიკური ჭიდაობა: 1. ჭახარაძე, 2. ცხაკაია, 3. ზესტაფონი.

ძართული ჭიდაობა: 1. ონი, 2. ამბროლაური, 3. წულუკიძე.

საგზაო-კეცილო ველოსიპედი: 1. ზუგდიდი, 2. ზესტაფონი, 3. წულუკიძე.

ფრენბურთი: ვაჟები. 1. წყალტუბო, 2. მახარაძე, 3. სამტრედია; ქალები. 1. წყალტუბო, 2. ზუგდიდი, 3. გეგეჭკორი.

ტანვარჯიში: 1. ზუგდიდი, 2. სამტრედია, 3. ლანჩხუთი.

მძლეოსნობა: 1. ზუგდიდი, 2. სამტრედია, 3. მახარაძე.

ძალოსნობა: 1. ზუგდიდი, 2. მახარაძე, 3. წყალტუბო.

გუდაური შედეგები

(9 სახეობის კომპლექსური ჩათვლაში)

აღმოსავლეთის ზონა

1. ხაშური — 231 ქულა, 2. თელავი — 219, 3. დუშეთი — 155, 4. მცხეთა—149, 5. ლაგოდეხი—143, 6. გორი — 138, 7. გარდაბანი — 133, 8. კასპი — 108, 9. წითელწყარო — 99, 10. ხაშური—ქალები — 95, 11. ახალციხე — 93, 12. ბორჯომი — 90, 14. მარნეული — 67, 15. ბოლნისი — 66, 16-17. თეთრი წყარო, წალკა — 62 (თვითეულს), 18. ქარელი — 49, 19. ადიგენი — 47, 20. ახმეტა — 44, 21. ყვარელი — 36, 22. სიღნაღი — 32, 23. ახალქალაქი — 29.

დასავლეთის ზონა

1. სამტრედია — 224, 2. ზუგდიდი — 214, 3. მახარაძე — 197, 4. ცხაკაია — 186, 5. წყალტუბო—179, 6. წულუკიძე — 167, 7. ონი — 162, 8. ზესტაფონი — 154, 9. აბაშა — 138, 10. ამბროლაური — 122, 11. ორჯონიკიძე — 119, 12. ჩოხატაური — 118, 13. ცაგერი — 114, 14-15. ლანჩხუთი, ჩხოროწყუ — 79 (თვითეულს), 16. ლენტეხი — 74, 17. წალენჯიხა — 71, 18. ხობი — 48, 19. თერჯოლა — 43, 20. მაიაკოვსკი — 34, 21. საჩხერე — 29.

ტურნირის ავ-კარგი

ცხინვალის სპორტულ ბაზებზე სამ კვირას გასტანა IV საქალაქო საიუბილეო სპარტაკიადამ. ჭადრაკში, კალათბურთსა და თავისუფალ ჭიდაობაში ასპარეზობის შედეგებს ადრე ვიუწყებოდით. დაბარჩენ სახეობებში ჩემპიონობა მოიპოვეს: ფრენბურთში — „კრასნაია ზვეზდას“ ვაჟთა და პედაგოგიური ინსტიტუტის ბიოლოგიური ფაკულტეტის ქალთა კოლექტივებმა, მცირეკალიბრიანი მაშხანით სროლაში — სამკერვალო ფაბრიკის გუნდმა, მაგიდის ჩოგბურთში — პედინსტიტუტის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის სპორტსმენებმა.

მოკრივეთა ტურნირი ჰაბუკებისა და მოზრდილებისთვის ცალ-ცალკე ჩატარდა. არ გამართულა ჰაბუკთა პირველობა ქვესაშუალო, ქვემძიმე და მძიმე წონებში და მოზარდთა შეჯიბრება — უმჩატეს, მჩატე, მსუბუქ, II საშუალო და მძიმე წონებში.

სპარტაკიადამ ცხადყო, რომ ცხინვალელი ათლეტების ტექნიკური მომზადების დონე ზოგიერთ სახეობაში მეტად დაბალია. ეს განსაკუთრებით ითქმის მძლეოსნობაზე. მაგალითად, 100 მეტრზე ვაჟთა რბენაში გამარჯვებულმა ა. პროშაკოვმა 12 წამი აჩვენა, ვ. დვოროვოიმ კი სიმაღლეზე ხტომაში ჩემპიონობა 175 სანტიმეტრის გადალახვით მოიპოვა. არც სიგრძეზე ხტომაში იყო საქმე უკეთ. ვ. ჯაბიევი, რომელიც ყველას ჯობდა ამ სახეობაში, 6 მეტრზე ძლივს გადახტა...

საერთო გუნდურ ჩათვლაში პირველობა პედინსტიტუტის ბიოლოგიის ფაკულტეტის ნაკრებს ხვდა.

ვ. ველკოვი.

(ჩვენი კორ.).

ცხინვალი.

ჯანმრთელობის სპარტაკიადა ოსტატებისთვის?

ამას წინათ თბილისში გაიმართა ჯანმრთელობის III საქალაქო სპარტაკიადა. ასპარეზობა ჯერ ფიზკულტურულ კოლექტივებში დაიწყო, შემდეგ რაიონულ შეჯიბრებებად იქცა და ბოლოს ესტაფეტა საქალაქო ტურნირმა მიიღო. ადრინდელი სპარტაკიადებისგან განსხვავებით, იგი საკმაოდ მასობრივი იყო. მარტო ავტომატიზაციისა და მართვის სისტემის ხელსაწყოთაშენებლობის თბილისის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის სპარტაკიადაში, რომელიც ამ ინსტიტუტის შექმნის 10 წლისთავს მიეძღვნა, 800-მდე ფიზკულტურელი მოსაწილეობდა. ტურნირი აქ კინოფირზე აღბეჭდეს და მერე, შემაჯამებელ საღამოზე დამსწრეთ აჩვენეს. ელექტროტექნიკისა და მანქანათმშენებლობის საპროექტო-ტექნოლოგიურ სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში კი საგანგებოდ ამ შეჯიბრებისთვის მოაწყეს ჩოგბურთისა და ხელბურთის 3 მოედანი. ახალი მოედნები აჰკეს ქალინინის რაიონშიც.

დებულებით, წლევანდელ საქალაქო სპარტაკიადაში უნდა ჩაბათ საშუალო და უფროსი ასაკის ხალხი და 12-13 წლის ბავშვებიც. მაგრამ ზოგიერთმა კოლექტივმა სულაც არ მიიღო მონაწილეობა ასპარეზობაში. დავასახელებთ, მაგალითად, თვალსაჩინო ხელსაწყოთა ფაბრიკის, „საერკელამა ჭ რ ო ბ ი ს“, „თბილწყალხელსაწყოს“ ქარხნის ფიზკულტურულ კოლექტივებს. თბილუნივერმაღის ფრენბურთელმა ქალებმა ოქტომბრის რაიონში ყველას აჯობეს, მაგრამ საქალაქო პირველობაში აღარ გამოვიდნენ.

ორჯონიკიძის რაიონის ჯანმრთელობის სპარტაკიადაში წლეულს შარშანდელზე ორჯერ მეტი ფიზკულტურელი მონაწილეობდა. ტურნირში პირველად გამოვიდნენ თბილგაზის, მე-2 ავტოსარემონტო და ღვინის მე-4 ქარხნების, გეოლოგიური და საარჩევო სამმართველოების თანამშრომლები. ისიც უნდა ითქვას, რომ ამ რაიონში ნაკლები ყურადღება ექცევა ცურვისა და ქართული ჭიდაობის განვითარებას.

იყო კურიოზებიც. ლენინის რაიონის სპარტაკიადაში, მაგალითად, სპორტკლუბმა „ელმავალმა“, რომელიც რკინიგზელთა 15 კოლექტივს აერთიანებს, გუნდი მარტო მაგიდის ჩოგბურთში გამოიყვანა.

შედარებით მცირერიცხოვანი იყო კიროვის რაიონის ჯანმრთელობის სპარტაკიადა, ვინაიდან პროგრამის ყველა სახეობაში მხოლოდ მე-40 და 43-ე სახლმმართველობების ფიზკულტურელები ასპარეზობდნენ. ელექტრომწყობელი ქარხნის დირექციამ საქალაქო სპარტაკიადის ფინალში არ გაუშვა მოჭიდავეთა გუნდი, რომელმაც რაიონის ჩემპიონობა მოიპოვა.

შეიძლებოდა კიდევ გაგვეგრძელებინა სიტყვა რაიონული სპარტაკიადების ავ-კარგზე, მაგრამ საქალაქო სპარტაკიადის ნაკლოვანებები უფრო მნიშვნელოვანია და ამიტომ მხოლოდ მათზე შევჩერდებით.

ქულებით გატაცებულმა ორგანიზაციებმა გუნდები იმ სპორტსმენებით დაკომპლექტეს, ისედაც უამრავ საქალაქო თუ რესპუბლიკურ ტურნირში რომ მონაწილეობენ: ერთი სიტყვით, საასპარეზოდ გამოიყვანეს მაღალთანრიგოსნები, რომელთაც ჯანმრთელობაც კარგი აქვთ და სპორტიც ძალიან უყვართ.

მაგალითად, მოჭადრაკეთა ტურნირში 7 სპორტის ოსტატი, 8 ოსტატობის კანდიდატი, 33 პირველთანრიგოსანი და... 1 მეორეთანრიგოსანი მონაწილეობდა. ასე იყო ცურვაშიც, მძლეოსნობაშიც, ქართულ ჭიდაობაშიც. მაგალითად, 100 მეტრზე თავისუფალი სტილითა და ზურგზე ცურვაში გაიმარჯვა სპორტის ოსტატმა ბ. ნიკიტინმა (1.02,6 და 1.14,6), ქალებში კი ყველას აჯობა საქართველოს ნაკრების წევრმა ნ. ეგალიოვამ (1.18,9 და 1.27,7). 200 მეტრზე ბრასით ვაჟთა ცურვაში პირველი იყო სპორტის ოსტატი ა. იოაკიმიდი (ყველა — 1-ლი მაისის რაიონი) — 2.48,3.

რაიონული სპორტკავშირების თავმჯდომარეები სპარტაკიადის დღეებში იმასაღა ცდილობდნენ, გამოეჩინათ სპორტსმენების მეშვეობით როგორმე გასულიყვნენ ფონს და არც მსაჯების საქმეში ჩარევას ერიდებოდნენ.

„დინამოს“ სტადიონზე მძლეოსანთა რესპუბლიკური ჩემპიონატის მსვლელობისას ეს „ენთუზიასტები“ არავის ეპუებოდნენ, დადიოდნენ სარბენ ბილიკებსა და სექტორებზე (იხ. სურათი), უკან დასდევდნენ სპორტის ოსტატებს ლ. ტუღუშს, რ. ქვაჩაკიძეს, ლ. ივენტევას, ი. დიაჩკოვსა და სხვებს, ცდილობდნენ თავიანთ რაიონებში მოშუშავე სპორტსმენები „გაემხნევებინათ“ და „წაეხალისებინათ“. საქმე ის გახლავთ, რომ რესპუბლიკურ ჩემპიონატში ნაჩვენები შედეგები ჯანმრთელობის სპარტაკიადის პარალელურ ჩათვლაში შედიოდა (?!).

საგანგებოდ ჯანმრთელობის სპარტაკიადის დებულება სხვაგვარად უნდა შედგეს. სარბენელი უნდა დაკუთმოთ არა მოქმედ პირველთანრიგოსნებს, ოსტატობის კანდიდატებსა და ოსტატებს, არამედ მხოლოდ ახალბედებსა და საშუალო და უფროსი ასაკის ადამიანებს. იმათ, ვინც ჩამოშორებულია აქტიურ სპორტს. აი, მაშინ გაამართლებს ღონისძიება თავის დანიშნულებას.

საქალაქო სპარტაკიადაში არც სხვა შორიც იყო ყველაფერი რიგზე. სასაყვედუროდ თუნდაც ის კმარა, რომ უმეტეს შემთხვევაში არ ჰყოფნიდათ მსაჯები, რის გამოც მათ მოვალეობას ხშირად ისევ სპორტკავშირის თავმჯდომარეები ასრულებდნენ. მუდამ არც მსაჯობა იდგა მოწოდების სიმაღლეზე. მაგალითად, კიროვისა და ორჯონიკიძის რაიონების ფრენბურთელ მოსწავლეთა შეჯიბრების მდივანმა, სპორტის ოსტატმა ი. მიხანაშვილმა გადამწყვიტ პარტიაში კიროველთა სასარგებლოდ ისე აურია ანგარიში, რომ მსაჯთა კოლეგია იძულებული შეიქნა შეხვედრა თავიდან ჩაეტარებინა. ორჯონიკიძის რაიონის წარმომადგენლებმა მატჩი მაინც მოიგეს, მაგრამ დაღლილობამ თავისი გაიტანა: მეორე დღისთვის მათ ძალა აღარ ყოფნათ და ფინალში დაპარცხდნენ ლენინის რაიონის კოლექტივთან.

ვფიქრობთ, თბილისის სპორტკავშირი ჯანმრთელობის წლევანდელი სპარტაკიადის შედეგებიდან სათანადო დასკვნებს გააკეთებს და გზადა გაისად უფრო ორგანიზებულად ჩაატაროს ეს სასარგებლო ღონისძიება.

ვ. გუკინი.

ეგეობრობას საძირკველი ჩაეყარა

ამ ცოტა ხნის წინ ხარკოვის კალათბურთის ფედერაციამ თბილისის მე-60 საშუალო სკოლის მოსწავლეების წერილი მიიღო: თქვენი ქალაქის რომელიმე სკოლის სპორტსმენებთან მეგობრობა გვსურსო.

და აი, ოქტომბრის რევოლუციის 49-ე წლისთავის ზეიმის წინა დღეებში თბილისელ მოსწავლეებს სასიხარულო პასუხი მოუვიდათ ხარკოვის 24-ე საშუალო სკოლიდან, 6 ნოემბერს კი მათ ხარკოველი კალათბურთელი ჰაბუკები ეწვივნენ. სტუმრებს ჯერ საზეიმო შეხვედრა მოუწყეს, შემდეგ კი ასპარეზობაც გაჩაღდა.

პირველი შეჯიბრება თბილისელებმა მოიგეს (46 : 41), ორი დღის შემდეგ კი სტუმრებმა აიღეს რევანში — 45 : 35.

— ამ მეგობრობას ამიერიდან ტრადიციად ვაქცევთ. დიდი მადლობელი ვართ ჩვენი მასპინძლებისა, მომავალ არდადეგებზე კი ხარკოვში ველით მათ, — თქვეს ხარკოველთა დელეგაციის წევრმძღვანელებმა ვ. კვაშინმა და ს. კარავაიმ.

მეგობრებს განზრახული აქვთ ასეთი შეხვედრები სპორტის სხვა სახეობებშიც მოაწყონ.

თ. გაჩეჩილაძე.

* * *

სურათზე: გუნდის კაპიტნები — ხარკოველი ვალერი ვაულენკო (მარცხნივ) და თბილისელი გია ფავლენიშვილი სამახსოვრო თახებს გადასცემენ ერთმანეთს.

ფოტო ავტორისა.

რაც ცნობილია

გულრიფში

„კოლმეურნის“ რაისაბჭოს პირველობა ტყვიის სროლაში მოიგო გულრიფშის ილიჩის სახელობის საბჭოთა მეურნეობის გუნდმა.

შ. ჯალაღონია.

აბაშა

სოფელ განათლებისკარის რვაწლიან სკოლაში, სადაც ფიზაღზრდის მასწავლებლად ვ. ალანია მუშაობს, მოეწყო ახალი სპორტული მოედნები.

ი. თოფურია.

თერჯოლა

აქ გაიმართა დიდი ოქტომბრის რევოლუციის 49-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი პირველობა ფრენბურთში. ერთმანეთს ეჯიბრებოდა რაიონის საშუალო სკოლების მოსწავლე ჰაბუკთა 14 გუნდი. ფინალში მონაწილეობის უფლება მოიპოვეს თერჯოლისა და ნახშირლელის საშუალო სკოლების წარმომადგენლებმა. გაიმარჯვეს თერჯოლელებმა.

ლ. ჯიშიაშვილი.

რუსთავი

18 გუნდი ჩაება ქალაქის საფეხბურთო თასის გათამაშებაში. ფინალში გავიდნენ საბინაო-კომუნალური განყოფილების გუნდი და „დინამო“ I. საინტერესო ბრძოლაში საბინაო-კომუნალური განყოფილების სპორტსმენებმა ანგარიშით 2 : 0 დაამარცხეს მეტოქე და მოიპოვეს თასი.

რ. გაბრიჭიძე.

* * *

სურათზე: შეხვედრის მომენტი.

ფოტო ავტორისა.

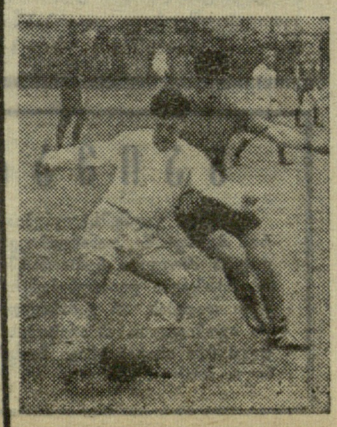

ფეხბურთი

ჩემპიონი, რომლის ნახვაც სასიამოვნოა

ახალი ამბების სააგენტოს სპორტული მიმომხილველის ა. მარიამოვის წერილი კიევის „დინამოზე“ რედაქციამ მიიღო სსრ კავშირის თასის ფინალური მატჩამდე.

ახლა, როცა კიეველმა ფეხბურთელებმა დამსახურებულად მოიგეს მეორე პრიზიც, ერთხელ კიდევ ვრწმუნდებით, რომ ეს გუნდი წლეულს ნაღდად უძლიერესია სსრ კავშირში და იმედია, იგი მომავალშიც დიდ წარმატებებს მიაღწევს.

საბჭოთა ფეხბურთმა ახალი ჩემპიონი მიიღო — კიევის „დინამო“.

ეს სტრიქონები იწერება მაშინ, როცა ჩვენი ქვეყნის პირველობა ჯერ კიდევ არ დამთავრებულა, როცა 18 გუნდი ჯერ კიდევ მოძრაობს სატურნირო ცხრილის ციცაბო საფეხურებზე. წერილი ეხება მეცხრამეტე გუნდს, რომელმაც გაბედა უმაღლესი საფეხური დაეკავებინა ჯერ კიდევ გაზაფხულზე და 7 თვის განმავლობაში არავისთვის დაუტოვებია ბანში დაესაჯათ იგი ამ სითამამისათვის.

სპორტი ტრადიციულია პროგნოზების უარყოფაში. კიეველებმა უარყვეს ტრადიცია.

ახლანდელი ჩემპიონატი განსაკუთრებულია, ვინაიდან დაემთხვა დიდი ფეხბურთის წელიწადს ინგლისის მინდვრებზე და უძლიერეს კლუბებს მან თავისი არითმეტიკა უკარნახა. ამიტომ კიევის დინამოელებს და მათს გამოცდილ პედაგოგს ვ. მასლოვს თითქმის მთელი სეზონის განმავლობაში მოუხდათ რთული ამოცანების გადაწყვეტა — ლდიის მიმდევართათვის სასიამოვნო იყო ახალი ჩემპიონის ცქერა.

შარშანდელი წელიწადის დასასრულს, როცა ცნობილი გახდა ფეხბურთის ფედერაციის გადაწყვეტილება ნაკრების კანდიდატთა განთავისუფლების თაობაზე კლუბებიდან, მომაკვდავი ჩემპიონატის აკვანი სკეპსისმა მოიცვა: უძლიერეს მოთამაშეთა გარეშე იგი წინასწარვე უფერული და უინტერესო ჩანდა. პირველი სწორედ კიევის „დინამო“ იყო დამნაშავე იმაში, რომ ეს ეჭვები დავივიწყეთ უკვე რამდენიმე ტურის შემდეგ.

კიეველთა რიგებში ჩვენ ვიხილეთ ახალგაზრდობა, რომლის მოქმედებაში ოდნავადაც არ ჩანდა გაუბედაობა ან უმწიფობა. შეიძლება სწორედ ამიტომაა ასე სასიამოვნო მის შესახებ წერა. ავიღოთ, მაგალითად, მეკარე ე. რუდაკოვი, რომელიც თითქმის 3 წელი თამაშობდა დუბლიორებში და თითქოს არაფრით გამოირჩეოდა თავისი შთამბეჭდავი სიმაღლის გარდა. გაშვებული ამიტომ გადაჭრით წავიდა ასეთ მსხვერპლზე.

როცა მწვრთნელმა კიეველთა საფეხბურთო მანქანა კვლავ ააწყო, მისი დამახასიათებელი თვისებები უკვე სხვა იყო და პირველი, რაც მოგხვდებოდათ თვალში, იყო ის, რომ გუნდის ყველა რგოლი, ყველა მოთამაშე უფრო მოძრავი და მობილური გახდა. თუ გავიხსენებთ 1960 წლის მოსკოვის „ტორპედოს“, აღვადგენთ მისი თამაშის მანერას, პარალელებსაც სულ უბრალოდ შეატყობთ, ვინაიდან მასლოვმა „ტორპედოდან“ კიევში გადაიტანა თავისი მეორე უცნაურობა: საფეხბურთო „პერპეტუუმ მობილე“.

ამრიგად, გააკეთა რა თავისი პირველი ორი ნაბიჯი, ვ. მასლოვი ფრთხილად, მაგრამ სავსებით დამაჯერებლად გაუდგა სანერძლივ და ძნელ გზას ოქროს მედლებისკენ. იმედების გასახორციელებლად საჭირო გახდა თითქმის 3 წელი და ახლა, როცა უყურებ ახალ ჩემპიონებს, ვერ იტყვი, რომ ამ წლებმა უნაყოფოდ განვლო. კიევის „დინამოს“ დღეს სრული უფლებით შეგვიძლია ვუწოდოთ სამამულო ფეხბურთის ეტალონი. და არა იმიტომ, რომ სსრ კავშირის ჩემპიონატში გამარჯვება აძლევს მას ასეთ პრივილეგიას, რომ ეს გამარჯვება ლამაზი და შთამბეჭდავი იყო. კიეველებმა მეტოქეებს გაუსწრეს აბსოლუტურად ყველა მაჩვენებლით, სატურნირო ცხრილის ყველა სვეტის მოსაცემებით. მაგრამ ეს არაა მთავარი. გულშემატკივრებს ხიბლავთ კიევური ფეხბურთის სიახლეები, გუნდის სათამაშო ოპტიმიზმი. რომ შეენარჩუნებინა ეს თვისებები, მასლოვმა კვლავ გაიღო მსხვერპლი: როცა შუაგულ სეზონში ინგლისიდან დაბრუნდნენ სსრ კავშირის ნაკრების მოთამაშეები, მან სათადარიგოთა სკამზე დასვა პარკუიანი და სერებრიანიკოვი, რომლებიც დაღლილი და სატურნირო ბრძოლის კალაპოტიდან ამოვარდნილი ჩანდნენ.

გაისად კიეველებს თამაში მოუწევთ ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის გათამაშებაში. ამიტომ გუნდის შეფასებას სულ სხვა საზომით ვაწარმოებთ, ვიდრე შარშან, — ახლა მეტი პრეტენზიით ვუყურებთ მას. ვ. მასლოვის გუნდი სავსებით შეეფარდება არა მარტო ევროპის, არამედ მსოფლიო ფეხბურთის ყველაზე მაღალ სტანდარტებს. იგი თანამედროვეა არა მარტო ტაქტიკურად, არამედ ტექნიკურადაც. იგი ძლიერია ყველა ხაზში და საკმარისად შეთამაშებულია. ამიტომ ძნელია გარკვეული საზღვრები გაავლო ამ ხაზებს შორის.

კიევის „დინამოს“ თამაშის ტაქტიკა უმეტეს მატჩებში არითმეტიკულად შეიძლება გამოისახოს ფორმულით 4+3+3. მაგრამ მასლოვმა, ჩემი აზრით, ჯერ კიდევ სეზონის თავში ნათლად დაამტკიცა, რომ ელემენტარული არითმეტიკა არც ისე მარტივია. სანამ ფორმულას იპოვნიდა, იგი გულდასმით ეძებდა მის შემადგენელ ნაწილებს და მხოლოდ შემდგომში, როცა შეისწავლა ყოველი ფეხბურთელი ცალკეულად და გუნდი მთლიანად, მან დაარიგა რგოლები და განალაგა მოთამაშეები მიდრორზე.

უნაყოფოა სთხოვო მასლოვს კლუბის ძირითადი შემადგენლობიდან გამოყოს ვინმე. მისთვის იგი მთლიანია და წარმოადგენს საფეხბურთო ანსამბლს 11 სოლისტისგან. შეიძლება სწორედ ამიტომაც, ვიცნობ რა ვ. მასლოვს, არ მინდა ვილაპარაკო მის მოთამაშეებზე ცალცალკე. ისინი ყველანი ქების ღირსი არიან, ყველანი: მეკარეები ე. რუდაკოვი და ვ. ბანიკოვი, მცველები ვ. შჩეგოლკოვი, ვ. სოსნიხინი, ვ. ტურიანჩიკი, ს. კრულიკოვსკი, ვ. ლევჩენკო, ლ. ოსტროვსკი, ნახევარმცველები ვ. მუნტიანი, ი. საბო, ფ. მედვიდი, ა. ბიბა, თავდამსხმელები ვ. პარკუიანი, ა. ბიშოვეცი, ვ. ხმელნიცკი, ვ. სერებრიანიკოვი და ა. პუზაჩი. ყველანი უკლებლივ.

ა. მარიამოვი.

• • •

სურათზე: კიევის „დინამოს“ ფეხბურთელთა კოლექტივი. მარცხნიდან მარჯვნივ სხედან — ვ. ლევჩენკო, ვ. მუნტიანი, ვ. ხერებრიანიკოვი, ვ. სოსნიხინი, ვ. ხმელნიცკი, ფ. მედვიდი, ა. პუზაჩი; დგანან — ე. რუდაკოვი, ვ. შჩეგოლკოვი, ა. ბიშოვეცი, ვ. პარკუიანი, ვ. ბანიკოვი, ვ. ტურიანჩიკი, ლ. ოსტროვსკი, ა. ბიბა, ს. კრულიკოვსკი და მწვრთნელი ვ. ტერენტიევი.

ფოტო ვ. შანდრინისა (საკდესი).

სამხრეთის ქალაქებში!

სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციამ გადაწყვიტა საკავშირო ჩემპიონატის რამდენიმე მატჩი უამინდობის გამო სამხრეთის ქალაქებში გადაიტანოს.

აი, ეს ცვლილებანი კალენდარში: მოსკოვის „დინამო“ და ოდესის ასკ 13 ნოემბერს ითამაშებენ ფერგანაში.

მოსკოვის „სპარტაკისა“ და ოდესის არმიელთა გუნდის შეხვედრა დანიშნულია ფრუნზეში 18 ნოემბერს. ცსკა და მინსკის „დინამო“ 20 ნოემბერს ითამაშებენ გროზნოში.

• • •

დონეცკის „შახტიორისა“ და მოსკოვის „სპარტაკის“ შეხვედრა 14 ნოემბრის ნაცვლად შედგება 13-ში.

ჯენტლმენის ჯენტლმენი

10 ნოემბერს შედგა 2 მატჩი. ხანგრძლივი ჩავარდნის შემდეგ პირველი გამარჯვება მოიპოვეს მოსკოვის არმიელებმა, რომლებიც თავიანთ მინდორზე შეხვდნენ ალმაათის „კაირატს“ — 2:0. ბურთები გაიტანეს ბ. კაზაკოვმა და პოლიკარპოვმა.

ტაშკენტში ადგილობრივი „პახტაკორისა“ და კუიბიშევის „კრილია სოვეტოვის“ შეხვედრა დამთავრდა ფრედ — 0:0.

„ჯ“ ჯგუფი

ვიკვალოთაჯ

გაიმართა მორიგი ტურის მატჩები.

I-X ადგილები

● „ფეიქარი“ (წულუკიძე) — „შუქურა“ (ქობულეთი) 3:2. მსაჯი ო. ალავიძე (თბილისი).

სტუმართა დაცვითი ხაზების მოთამაშეებმა თავიდანვე თავისუფალი მოქმედების საშუალება მისცეს მოწინააღმდეგე თავდამსხმელებს, რაც მათ დაუყოვნებლივ გამოიყენეს. მე-18 წუთზე „შუქურას“ მცველის ახალაძის მიერ დაშვებული შეცდომის შედეგად წულუკიძელებმა გახსნეს ანგარიში, ხოლო მცირე ხნის შემდეგ ყუფარაძემ მეორე გოლიც გაიტანა.

შესვენების შემდეგ ქობულეთელებმა საგრძნობლად გამოასწორეს თამაში და გბილაშვილისა და ურუშაძის ზუსტი დარტყმების შედეგად თანაფარდობა აღდგენილ იქნა — 2:2. მეტოქეებს თითქოს თანაბრად უნდა გაეყოთ ქულები, მაგრამ „შუქურას“ დაცვა კვლავ უხეშად შეცდა და ყუფარაძემ დააწიწაურა თავისი გუნდი — 3:2. ეს პირველი არაა, როცა „შუქურა“ დაცვის უხეირო თამაშის გამო მარცხდება. საკმარისია ითქვას თუნდაც ის, რომ გუნდმა მეტოქეთა კარში გაიტანა 34 ბურთი, ხოლო საკუთარში მიიღო 25.

● „სინათლე“ (თბილისი) — „მესხეთი“ (ახალციხე) 1:1. მსაჯი ნ. კონდახსაზოვი (თბილისი).

მატჩი თავიდანვე დაძაბულად მიმდინარეობდა. ანგარიში ტაიმის მიწურულში გახსნეს სტუმრებმა. მეორე ნახევარში თბილისელები ბევრს უტევდნენ და საბოლოოდ შეძლეს საპასუხო ბურთის გატანაც.

● „ლოკომოტივი“ (ცხაკაია) — „მეტალურგი“ (ზესტაფონი) 1:0. მსაჯი ო. ჩიქობავა (ცხაკაია).

● „მერცხალი“ (მახარაძე) — „გუთნისი“ (ლანჩხუთი) 6:1. მსაჯი ლ. ჯოხაძე (ხაშური).

● ფიზკულტურის ინსტიტუტი (თბილისი) — „განთიადი“ (ბორჯომი) 1:0. მსაჯი ა. ვარდიაშვილი (თბილისი).

XI — XXIV ადგილები

● „დინამო“ I (თბილისი) — ასკ (თბილისი) 1:2. მსაჯი ა. ხარატიშვილი (თბილისი).

ანგარიში გახსნა დინამოელთა მცველმა გოგიამ, რომელმაც ბურთი ჩაჭრა საკუთარ კარში. მართალია, შესვენების შემდეგ ჩარკვეიანმა გაქვითა ანგარიში, მაგრამ თამაშის დასასრულს არმიელებმა მაინც შეძლეს გამარჯვების მოპოვება.

● „ირისთონი“ (ცხინვალი) — „ლოკომოტივი“ (სამტრედია) 1:2. მსაჯი ვ. გოგაშვილი (თბილისი).

რკინიგზელებმა მარცხით დაიწყეს თამაში: მათს კარში დანიშნული 11-მეტრიანი ზუსტად გამოიყენა ძაგოევმა. შემდგომში „ლოკომოტივი“ საფუძვლიანად დაეუფლა ინიციატივას და გამარჯვებასაც მიაღწია.

● „ბახმარო“ (ჩოხატაური) — „დინამო“ (ქუთაისი) 4:3. მსაჯი ა. სიანოზოვი (თბილისი).

მიუხედავად იმისა, რომ მატჩი საკმაოდ „უხემსავლიანი“ იყო, იგი უინტერესო გამოდგა. მასპინძლებმა პირველი ტაიმი მოიგეს ანგარიშით 2:1 და ეს მინიმალური სხვაობა ბოლომდე შეინარჩუნეს — 4:3.

● „მაღაროელი“ (ჭიათურა) — „ისანი“ (თბილისი) 2:0. მსაჯი გ. აბესაძე (თბილისი).

● ბათუმის „ნარინჯი“ არ გამოცხადდა სათამაშოდ ტყვარჩელში, რისთვისაც მას ჯაგება ჩაეთვალა.

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 10 ნოემბრისთვის

I ჯგუფის I ქვეჯგუფი

I-X ადგილები

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ჯ.
„შუქურა“ (ქობულეთი)	14	8	4	2	34—25	20
„გურია“ (ლანჩხუთი)	13	7	5	1	22—12	19
„მეტალურგი“ (ზესტაფონი)	13	5	6	2	16—11	16
„მერცხალი“ (მახარაძე)	14	6	3	5	15—14	15
ფიზკ ინსტ (თბილისი)	14	4	4	6	14—16	12
„ლოკომოტივი“ (ცხაკაია)	13	3	6	4	14—17	12
„მესხეთი“ (ახალციხე)	14	2	7	5	21—26	11
„ხინათლე“ (თბილისი)	12	3	4	5	20—12	10
„ფეიქარი“ (წულუკიძე)	13	4	2	7	19—28	10
„განთიადი“ (ბორჯომი)	14	1	7	6	13—20	9

„შეკრებითა და გამოკლებით“. მინუს 5, მინუს 4, მინუს 5, — ასეთი იყო კიეველთა ფორმულები სსრ კავშირის 1966 წლის ჩემპიონატში: სეზონისთვის ისინი ემზადებოდნენ ისე, რომ ეროვნულ ნაკრებში გაუშვეს თავიანთ საუკეთესო მოთამაშეთა ხუთეული, კალენდარული თამაშები მათ დაიწყეს 4 უძლიერესის დანაკლისით და შემდეგ კვლავ დაიკლდათ ხუთნი — ვ. ბანიკოვი, ლ. ოსტროვსკი, ი. საბო, ვ. პარკუიანი და ვ. სერებრიანიკოვი, რომლებიც ინგლისში გაემგზავრენ.

ელემენტარული არითმეტიკის სიმარტივე მაცდურია. ფეხბურთელთა სახელებით გაცოცხლებულმა ციფრებმა, იმ სახელებით, რომლებიც რამდენიმე წლის მანძილზე შეადგენდნენ კლუბის ძირითად ბირთვს, აიძულეს ვ. მასლოვი დიდი ხნის განმავლობაში ეძებნა ანსამბლი. და იმ გარემოებამ, რომ მწვრთნელი ამ ძნელ საქმეს შეუდგა ადრევე, ჯერ კიდევ სეზონის დასაწყისამდე, მნიშვნელოვანწილად განაპირობა წარმატება.

მახსოვს მარტში, როცა გაგრაში საწვრთნელი შეკრება მიმდინარეობდა, მასლოვი ეშმაკობდა ჩემთან საუბარში. საკონტროლო მატჩებში მოპოვებული წარმატებებით იგი მაინცდამაინც გახარებული არ იყო: გუნდის ახალწვეულნი ნამდვილ ბრძოლაში საჭიროებდნენ გამოცდას.

— როგორ არიან ახალბედები? რა განწყობილება აქვთ? როგორია გეგმები? — ჩემპიონატის დასაწყისისთვის ასეთი ტიპიური შეკითხვები იკარგებოდა მისი მკაცრი სახის ნაოჭებში და წარმოქმნიდა შაბლონური პასუხების ჯაჭვს: „თითქოს არა უშავს. არაუშავსრა. წიწილებს შემოდგომით ითვლიან. დრო გვაჩვენებს“ და ა. შ.

დღეს ჩვენ შეგვიძლია თვითონ დავაკონკრეტოთ ეს პასუხები.

გულზე უნდა დავიდოთ ხელი და ვაღიაროთ, რომ ყველა საფეხბურთო გიბურთების სარეკორდო მცირე რაოდენობა — აი, მისი ახლანდელი საველიტო ბარათი. ავიღოთ ნახევარმცველი ვ. მუნტიანი, რომელიც ფეხბურთის სპეციალისტებს ანცვიფრებდა თავისი საფეხბურთო შორსმჭვრეტელობით და უმწეო, ბიჭური სხეულით. ბევრი დარწმუნებული იყო, რომ იგი ვერ გაუძლებდა ძირითად შემადგენლობათა დამჭანცველ სატურნირო ბრძოლას. მან კი გაუძლო! თუმცა გარეგნულად მაინცდამაინც არ შეცვლილა. უფრო მახვილგონიერი და სახიფათო კი გახდა და ღირსეულად დაუმშვენა გვერდი თავის პარტნიორს ი. საბოს. ავიღოთ ვ. პარკუიანი, რომელიც სსრ კავშირის ნაკრებში შეიყვანეს მსოფლიო ჩემპიონატზე გამგზავრების წინ, იგი კი იქიდან ნაკრების ყველაზე შედეგიან მოთამაშედ დაბრუნდა. ავიღოთ, დაბოლოს, ა. ბიშოვეცი, რომელიც სათავეში უდგას საბჭოთა ფეხბურთის ყველაზე სახიფათო თავდამსხმელებს და სეზონს ამთავრებს ჩვენი ქვეყნის ნაკრები გუნდის წევრად.

ვ. მასლოვმა 3 სეზონის წინ მიიღო კიევის „დინამო“ და ყველაფერი საომავლოდ დაგეგმა. გააწნდა რა ხელთ ჩინებული საფეხბურთო მექანიზმი, იგი მისი ნაწილებისა და ზოგჯერ მთელი რგოლების გულდასმით გადასინჯვას შეუდგა. ბევრს ეჩოთირა ეს, ვინაიდან რაც წლები გადის, ადამიანი არა მარტო გამოცდილებით მდიდრდება, არამედ ათასგვარ უცნაურობასაც იძენს. მასლოვი ყურს არავის უგდებდა, განსაკუთრებით მათ, ვინც მრავალმნიშვნელოვან გაფრთხილებას იძლეოდა. კლუბიდან წავიდა მისი კაპიტანი ვ. კანევსკი. ახალი მწვრთნელი ვერ დაკმაყოფილა კოლორიტულმა ტექნიკოსმა ვ. ლობანოვსკიმ, ხოლო ერთი წლის შემდეგ ოდესაში გადავიდა „დინამოს“ ძირითადი მარჯვენა გარემარბი ო. ბაზილევიჩი. მასლოვი ერთგული დარჩა თავისი მთავარი „უცნაურობის“: რვინისებური დისციპლინისა გუნდში და ამიტომ გადაჭრით წავიდა ასეთ მსხვერპლზე.

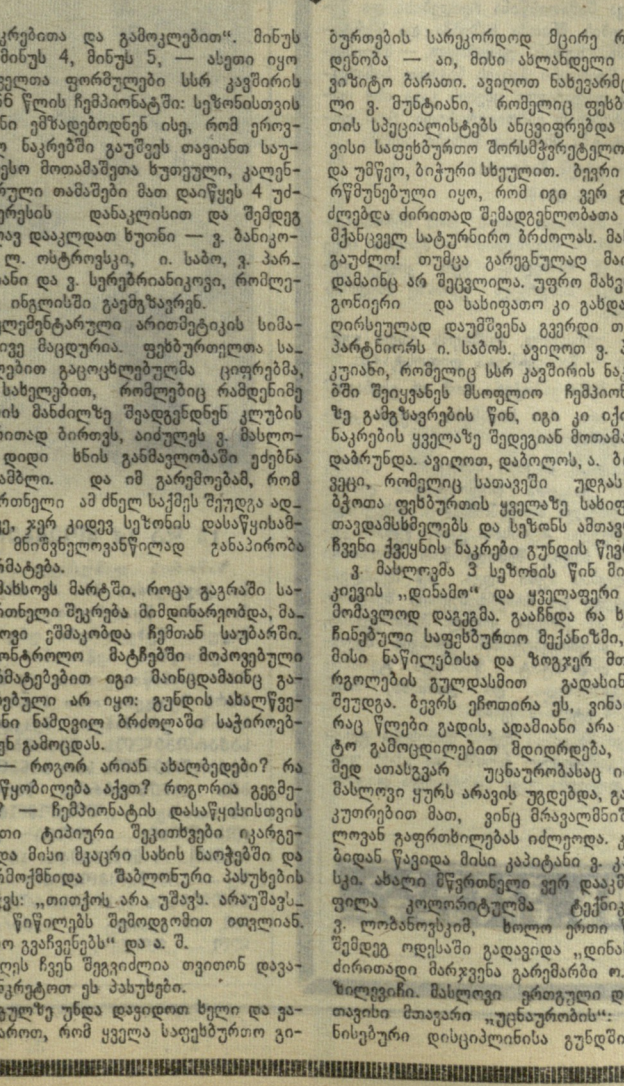

Сыртқы қабырғаларды ағаш тақтайлармен қаптау

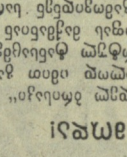

Мектептің ағаш қабырғаларын қалай қорғауға болады

Қазіргі кезде көптеген мектептің ағаш қабырғалары ылғалдың әсерінен қабығы түсіп, сызаттанып, қарайып кетіп жатыр. Бұл мәселені шешу үшін ағаш қабырғаларды сыртынан тақтайлармен қаптау ұсынылады. Бұл жұмысты қалай істеу керектігін мектеп шаруашылығын басқарушы Ә. Ахметов пен мектеп директорының оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Ш. Қалиева түсіндіріп берді.

Ағаш қабырғаларды сыртынан қаптау үшін алдымен ескі бояуды кетіру керек. Ол үшін қабырғаларды металл щеткамен жақсылап тазалайды. Содан кейін қабырғаларды кептіріп, антисептикпен сүртеді. Антисептик ағашты шіруден және зиянкестерден сақтайды. Қабырғаларды кептіргеннен кейін ғана тақтайларды қағып бекітуге болады.

Тақтайларды бекіту үшін алдымен қабырғаларға тік бағытта рейкалар қағылады. Рейкалардың арасы 50 сантиметрден аспауы керек. Рейкаларды қағу үшін 4 сантиметр ұзындықтағы шегелер пайдаланылады. Рейкалар қағылып болғаннан кейін тақтайларды қағуға кірісуге болады. Тақтайлардың арасында 1 сантиметрдей саңылау қалдырған дұрыс. Ол ағаштың ылғалдан ісіп кетуіне жол бермейді.

Тақтайларды қағып болғаннан кейін қабырғаларды қайтадан антисептикпен сүртіп, кептіріп, содан кейін ғана бояуға болады. Бояу ретінде майлы бояуды пайдалану ұсынылады. Ол ағашты ұзақ уақыт сақтайды және оған әдемі түс береді.

Мектептің ағаш қабырғаларын осылайша қаптап, бояп шыққаннан кейін олар ұзақ уақыт бұзылмайды және мектеп ғимараты әдемі көрінеді.

— Ағайын, мәжіліс қашан басталады? — деп сұрады Ғабиден.

— Мәжіліс сағат тоғызда басталады, — деп жауап берді Ғалым.

— Ендеше, әлі екі сағат уақыт бар екен ғой, — деді Ғабиден. — Мен осы уақытта Ғалымның үйіне барып, оған көмектесіп қояйын.

Ғабиден Ғалымның үйіне барып, оған көмектесіп, мәжіліске кешігіп қалды.

Мәжіліс басталғанда Ғабиден мәжіліс залына кіріп келді. Ол кіріп келгенде, мәжіліс төрағасы сөз сөйлеп тұрған екен.

— Ғабиден Ғалымның үйіне барып, оған көмектесіп қойыпты, — деп сыбырласты оқушылар бір-біріне.

Мәжіліс төрағасы Ғабиденнің кешігіп келгенін ескертіп, оған сөз берді.

— Ағайын, — деді Ғабиден, — мен кешігіп келгенім үшін кешірім сұраймын. Мен Ғалымның үйіне барып, оған көмектесіп қойдым. Ғалым болса мәжіліске дайындалып, кешігіп қалып жүр еді. Сондықтан мен оған көмектесіп қойдым.

Ғабиденнің сөзін естіген оқушылар оған қол соғып, оның жақсы қылығын мақұлдады.

Ғабиден Ғалымның үйіне барып, оған көмектесіп, мәжіліске кешігіп қалды ма?

— Иә, кешігіп қалды, — деп жауап берді Ғалым.

— Ендеше, Ғабиденнің қылығын қалай бағалайсыңдар? — деп сұрады мәжіліс төрағасы.

Мәжіліске қатысушылар Ғабиденнің қылығын мақұлдады.

— Ғабиденнің қылығы дұрыс болды, — деді Ғалым. — Ол маған көмектесіп қойып, мәжіліске кешігіп қалды. Ғабиденнің қылығы — достық қылығы. Ол достарына көмектесіп, өзінің міндетін ұмытып қалды. Ғабиденнің қылығы — ұят қылық. Ғабиденнің қылығын мен қатты айыптаймын.

Мәжіліске қатысушылар Ғабиденнің қылығын айыптап, оған ескерту жариялады.

Ғабиден өзінің қателігін мойындап, бұдан былай мұндай қателікке жол бермейтінін айтып, кешірім сұрады.

Мәжіліс Ғабиденнің кешірім сұрағанын қабыл алып, оған ескертуді алып тастады.

Ғабиденнің қылығы туралы мәжіліс қаулы қабылдады.

Ғабиденнің қылығын сендер қалай бағалайсыңдар?

Ғабиденнің қылығын мақұлдаймын.

Ғабиденнің қылығын мақұлдамаймын.

Ғабиденнің қылығын мақұлдаймын ба, мақұлдамаймын ба, оны өздерің ойланып шешіңдер.

Ғабиденнің қылығы

Ғабиден Ғалымның үйіне барып, оған көмектесіп қойып, мәжіліске кешігіп қалды